

Cilt: 5 • Sayı: 2 • Yıl: 2018
ISSN: 2148-3264

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi
Artuklu Akademi

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences

Artuklu Akademi

Artuklu Akademi

Journal of Artuklu Academia

Cilt: 5 Sayı 2 Yıl: 2018

Vol: 5 Number: 2 Year: 2018

ISSN: 2148-3264

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Adına Sahibi

Owner on Behalf of Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences

Prof. Dr. Ahmet Ağırakça

Editör | Editor in Chief

Mehmet Alıcı

Editör Kurulu | Editorial Board*

Halil Akçay, Mehmet Alıcı, Abdurrahman Demirci, Kamuran Gökdağ

Ümit Horozcu, Fikret Özçelik, Fatih Özkan, Musa Öztürk, Hacer Şahinalp

Sekreteryası | Secretary*

Tuba Nur Saraçoğlu, Bilal Toprak

Danışma Kurulu | Advisory Board*

Alparslan Açıkgenç (Prof. Dr., Yıldız Teknik Ü.), Muvaffak Abdullah Abdülkadir (Dr. Mekke Ümmü'l-Kura Ü.), Rahim Acar (Prof. Dr., Marmara Ü.), Ahmet Ağırakça (Prof. Dr. Mardin Artuklu Ü.), Ömer Mahir Alper (Prof. Dr., İstanbul Ü.) Ramazan Altıntaş (Prof. Dr., Necmettin Erbakan Ü.), Kemal Ataman (Prof. Dr., Marmara Ü.), Bilal Aybakan (Prof. Dr., İbn Haldun Ü.), İrfan Aycan (Prof. Dr., Ankara Ü.), Vecdi Bilgin (Prof. Dr., Uludağ Ü.), Mehmet Ali Büyükkara (Prof. Dr., İstanbul Şehir Ü.), İbrahim Çapak (Prof. Dr., İstanbul Ü.), Şehmus Demir (Prof. Dr., Gaziantep Ü.), Richard Foltz (Prof., Concordia University), Şinasi Gündüz (Prof. Dr., İstanbul Ü.), Salim al-Hassani (Prof., University of Manchester), Ali Muhyiddin el-Karadaği (Dr., Katar Ü.), Ali Osman Kurt (Prof. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Ü.), Metin Özdemir (Prof. Dr., Yıldırım Beyazıt Ü.), Mahfuz Söylemez (Prof. Dr., İstanbul Ü.), Eyüp Tanrıverdi (Prof. Dr., Dicle Ü.), Necdet Tosun (Prof. Dr., Marmara Ü.)

*Soyadına Göre Alfabetik sıra

Tashih | Redaction

Enes Ateş

Yönetim Yeri | Head Office

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

İletişim: Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Kampüs Yerleşkesi, Artuklu/Mardin

Tlf: +90 482 212 42 20 Fax: +90 482 212 42 21

e-mail: artukluakademi@gmail.com web: <http://dergipark.gov.tr/artukluakademi>

Baskı | Printing

Dizgi ve iç Düzen: Abdullah Özgür Oral

Baskı: Mardin Sesi Gazetecilik Matbaacılık Ltd. Şti.

Baskı Yeri ve Tarihi | Publication Place and Date

13 Mart Mh. Özel İdare Müd. Ark. Sürücü Apt. No 3/B- Mardin

Tel&Fax: +90 482 213 16 56-212 11 58 www.mardinsesi.com.tr

Aralık 2018

Artuklu Akademi Dergisi, **İSAM**, **İdeal Online**, **Asos** ve **Sobiad** veri tabanlarında yer almaktadır.

©Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi tarafından neşredilen Artuklu Akademi, yılda iki defa yayın yapan hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayımlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz. | Journal of Artuklu Academia, which is published by Mardin Artuklu University, Faculty of Islamic Sciences, is a bi-annual peer-reviewed journal. The all responsibility, which is originated from articles and other texts, belongs to author of them. Manuscripts, which published in the journal, may not be published partially or completely elsewhere without permission.

İçindekiler | Contents

Editörden | From Editor

VII-VIII

Makaleler | Articles

219-251

Betül Akdemir Süleyman

Mistisizmin Bağlamsal Okuması I: Steven T. Katz'ın Mistik Tecrübeye İlişkin Düşünceleri

A Contextual Reading of Mysticism I: Steven T. Katz's Views on Mystical Experience

253-272

Halit Yeşilmen

Anlam ve Değer Bağlamında Halk İnançları ve Ziyaret Mekânlarının İşlevselliği (Mardin Örneği)

In the Context of Meaning and Value, Functionality of Folk Beliefs and Sacred Spaces (Example of Mardin)

273-342

Fulya İbanoğlu

Terakki ve Tekâmül Meselesine Tekkeden Yükselen Bir Ses:

"Darvin'e Cevab İrşadu'l-Çâvîn Bi-Reddi Nazariyeti Feylesof Darvin" İsimli Risalenin Çeviri Yazısı ve Tahlili

The Rising Voice from the Lodge of Progress and the Idea of Evolution: Translation and Analysis of the Name of "Darvin'e Cevab: İrşadu'l-Çâvîn Bi-Reddi Nazariyeti Feylesof Darvin"

343-368

İslam Batur

Şevki Dayf'a Göre Mısır Lehçesinin Fasih Arapçayı Tahrif Ettiği Hususlar

The Falsification Issues of the Standart Arabic by Egyptian Dialect According to Shawqi Daif

369-387

Tahsin Kazan

İbn Taymiyye'ye Göre Müctehid İmamların Hadisleri Terk Etme Sebepleri -Refu'l-melâm Özelinde-

The Reasons for Mujtahed Imams for Abandoning the Hadiths According to Ibn Taymiyya - In case of Raff al-Malâm-

389-403

Mustafa Öncü, Mahmoud M. Naasan, Hatice İlhan

طلاب الصفوف التحضيرية آمالهم وطموحاتهم من تعلم اللغة العربية (آراء طلاب كلية الإلهيات بجامعة دجلة أنموذجاً)

Expectations of Preparatory Class Students on Arabic Training and Teaching (The Sample of Theology Faculty, Dicle University)

Kitap Kritiđi | Review Article

407-415

Abdülbaki Dede

Peter L. Berger ve Anton C. Zijderveld'in "Şüpheye Övgü"
Kitabı Üzerine Eleştirel Bir Okuma

Kitap Tanıtımı | Book Reviews

419-424

Mahmut Aydın,
Hz. İsa'ya Ne Oldu?

425-428

Yasin Meral,
Yahudi Geleneğinde Kur'an ve İbranice
Kur'an Çevirileri

429-432

Şeyma Ay Arçın,
İsrail ve Yahuda Krallıkları Tarihi -Atalar
Devrinden Asur ve Babil Hâkimiyetine Kadar-

433-436

Fatih Özgökman,
Tanrı'nın Ön Bilgisi ve İrade Özgürlüğü: Batı
Düşüncesinde Fatalizm Problemi

437-438

Caner Taslaman,
Allah'ın Varlığının 12 Delili

441-456

Yayın ve Yazım İlkeleri

Editörden

Kıymetli Artuklu Akademi Okurları;

Artuklu Akademi'nin son sayısını (5/2) sizlerle buluşturmanın heyecanını yaşıyoruz. Her geçen sayıda akademi dünyasında adından söz ettiren ve okur kitlesini giderek genişleten dergimiz, bu sayıda da zengin bir içerikle yayın hayatına devam etmektedir. Sosyal ve beşeri bilimler ve dinî araştırmalar alanlarında kaleme alınan özgün çalışmalara yer vermeyi hedef edinen dergimiz, Tübitak/Ulakbim'in sağladığı Dergipark online sistemini kullanarak başta okurumuz olmak üzere yazar ve hakemlerimize daha yaygın bir ulaşım ağı ve iletişim imkânı sunmaktadır.

Artuklu Akademi dergisi olarak yapı, muhteva ve şekil bakımından gelişimimizi sürdürme ve eksikliklerimizi giderme yönünde sürekli bir çaba içerisindeyiz. Bu bağlamda dergimizin yazım ve yayın ilkelerini güncelledik. Ayrıca yayın teklifi kabul süreçlerimizde kimi değişikliklere gittik. Elinizdeki sayıyla birlikte yayın teklifleri editör kurulumuz tarafından ön değerlendirilmeye alınmakta ve gerekli düzeltmelerin ardından hakemlik sürecine geçilmektedir. Ayrıca bu sayı ile birlikte yazarlarımızın uluslararası alanda tanınırlığını artırma bağlamında Orcid ID uygulamasına geçmiştir. Yazarlarımızın kendileri adına bireysel olarak bu numarayı almaları gerekmektedir. Dergipark üzerinden bütün süreçleri takip etmeye başladığımızdan bir sonraki sayımızdaki çalışmalara DOI numarası vermeyi planlamaktayız. Bu sebeple entelektüel üretimin bir mecrası olarak dergimiz, akademi dünyasına arz edeceği yeni çalışmalarınızı sabırsızlıkla beklemektedir.

Editör kurulu olarak akademinin yüklediği sorumluluğun objektif kriterler bağlamında yerine getirilmesi ve yayın sürecinde istikrarın sağlanması adına önceden taahhüt edilen takvime uymak durumundayız. Bu sebeple teknik ön değerlendirme, hakemleme, düzelti ve dizgi süreçlerinin zaman alması; kimi çalışmaların sonraki sayılara bırakılmasına yol açmaktadır. Bu hususun kıymetli yazarlarımız tarafından anlayışla karşılanacağı kanaatindeyiz.

Bu sayımızda yer alan makalelerin ilkinde "Mistisizmin Bağlamsalci Okuması I: Steven T. Katz'ın Mistik Tecrübeye İlişkin Düşünceleri" başlığıyla Betül Akdemir Süleyman, mistik tecrübeyi bağlamsalci yaklaşımlar özelinde ele almaktadır. Halit Yeşilmen, Mardin ölçeğindeki farklı etnik grupların kar-

şlaşma ve etkileşim alanı olarak ziyaret mekânlarını ve halk inanışlarının bu farklı gruplar için çekim alanı olma özelliğini “Anlam ve Değer Bağlamında Halk İnançları ve Ziyaret Mekânlarının İşlevselliği (Mardin Örneği)” çalışmasında ortaya koymaktadır. Fulya İbanoğlu, Osmanlı modernleşmesinin temel meselelerinden olan terakki-tekâmül fikrini bir şeyhefendinin risalesi bağlamında incelemektedir. İbanoğlu, şeyhefendinin Darwin’e reddiye olarak kaleme aldığı Osmanlıca risalesinin çeviri yazısını yaparak “Terakki ve Tekâmül Meselesine Tekkeden Yükselen Bir Ses: “Darvin’e Cevab İrşadu’l-Ğâvîn Bi-Reddi Nazariyeti Feylesof Darwin” başlıklı makalede değerlendirmektedir. Ayrıca mezkûr risalenin orijinali makalenin ekinde okuyucuya sunulmaktadır. İslam Batur tarafından kaleme alınan “Şevki Dayf’a Göre Mısır Lehçesinin Fasih Arapçayı Tahrif Ettiği Hususlar” başlıklı makalede Mısır lehçesindeki yanlış kullanımların Arap toplumunu dil yönüyle birbirine bağlayan fasih Arapça kullanımı açısından doğurduğu sakıncalar, Modern Arap dilcilerinden Şevki Dayf’ın fikirleri çerçevesinde tartışmaya konu edinmektedir. Tahsin Kazan “İbn Teymiyye’ye Göre Müctehid İmamların Hadisleri Terk Etme Sebepleri –Refu’l-Melâm Özelinde” isimli makalesiyle müctehidlerin hangi durumlarda hadislerden farklı hükümle çıkardıkları hususunu, İbn Teymiyye’nin bakış açısıyla dile getirmektedir. Ayrıca Mustafa Öncü, Mahmoud M. Naasan ve Hatice İlhan’ın alan araştırmasına dayalı olarak hazırladıkları “Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Arapça Eğitim ve Öğretimi ile İlgili Beklentileri (Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hazırlık Sınıfı Öğrencileri Örneği)” başlıklı Arapça makale; öğrencilerin müfredat, materyal vb. hususlarda Arapça eğitimi açısından beklentilerini incelemektedir. Dergimizin bu sayısında zengin bir Kitabiyat bölümü yer almaktadır. Burada Peter L. Berger ve Anton C. Zijderveld’in Şüpheye Övgü kitabı üzerine bir eleştiri yazısı ile birlikte, Mahmut Aydın’ın Hz. İsa’ya Ne Oldu?, Yasin Meral’in Yahudi Geleneğinde Kur’an ve İbranice Kur’an Çevirileri, Şeyma Ay Arçın’ın İsrail ve Yahuda Krallıkları Tarihi -Atalar Devrinden Asur ve Babil Hâkimiyetine Kadar-, Fatih Özgökman’ın Tanrı’nın Ön Bilgisi ve İrade Özgürlüğü: Batı Düşüncesinde Fatalizm Problemi, Caner Taslaman’ın Allah’ın Varlığının 12 Delili isimli kitaplarının değerlendirmelerine ulaşabilirsiniz. Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

Editör